

Незважаючи на очевидність переваг цифрового бухгалтерського обліку для підприємств існують певні проблеми, що перешкоджають впровадженню блокчейн-технології в бухгалтерський облік:

- відсутність «бухгалтерського права» – загальних правил і норм контролю цифрових облікових процесів на державному рівні;
- низька частка фахівців в області бухгалтерського обліку, компетентних у сфері цифрових технологій;
- великі ризики для підприємств при інвестуванні в розробки і запровадження інновацій в системи обліку та менеджменту;
- невідповідність напрямів підготовки в області бухгалтерського обліку та економіки сучасним вимогам інформаційного суспільства;
- сприйняття фахівцями переходу бізнесу до цифрового обліку як передумови до зникнення професії бухгалтера.

Таким чином, можна відзначити, що сьогодні темпи розвитку цифрової економіки та цифрового обліку в Україні досить низькі. Причина в невідповідності державних органів і бізнес-структур. Однак все більше компаній виявляють інтерес до цифрових технологій як очевидної конкурентної переваги у створенні умов для цифрового обліку та аудиту на кожному етапі створення продукції та безпечному хмарному зберіганні даних підприємства.

Список використаних джерел

1. Зимакова Л.А., Веретеннікова Ю.В. Взаємозв'язок різних видів обліку в умовах інформаційного простору економічного суб'єкту. URL: http://olimpiks.ru/d/1340546/d/zhurnal_vypusk_ (дата звернення: 15.10.2020).
2. Капранова, Л. Д. Цифрова економіка: стан та перспективи розвитку. Економіка. Податки. Право. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovaya-ekonomika-v-rossii-sostoyanie-i-perspektivy-razvitiya> (дата звернення: 29.10.2020).

УДК 657.1:004

Попівняк Юлія Михайлівна,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Нинішні цифрові технології дають можливість підприємствам підвищити ефективність ведення бухгалтерського обліку, збільшити його швидкість та підсилити аналітичність, полегшити роботу бухгалтеру, наявність цифрових компетенцій у якого стає однією з визначальних вимог до такого працівника.

Запит на створення єдиного інформаційного простору прискорює цифровізацію облікових процедур, яка, своєю чергою, неминуче спричиняє

трансформацію методу бухгалтерського обліку та його елементів. Чи не найгнучкішою до цифрових перетворень у бухгалтерському обліку є звітність, при складанні і поданні якої вдається широко використовувати сучасні інструменти й напрацювання, а, відтак, переваги, які пропонують цифрові технології.

Варто наголосити, що перетворення фінансової звітності під впливом цифрових технологій зачіпають усі етапи – від створення такої звітності до подання і оброблення її показників. Причому звітність в епоху цифрових трансформацій – інтерактивна, розумна та формується в режимі реального часу. Вона повинна бути повністю автоматизованою, зрозумілою для користувачів, прозорою та сприяти оперативному виявленню і ліквідації проблем, що виникають на підприємстві.

В умовах цифрових перетворень бухгалтерського обліку вчені досліджують звітність-онлайн (формується і публікується на офіційному сайті підприємства в онлайн-режимі після реєстрації кожної господарської операції у статтях звітності, які відіграють роль синтетичних рахунків) [1, с. 242] та цифрову, електронну чи ІТ-орієнтовану фінансову звітність (звітність з використанням структурованої комп'ютерно-орієнтованої форми) [2, с. 87], як результати ходу його вдосконалення, розвитку відповідно до теперішніх тенденцій цифровізації, збільшення обсягів й складності та трансформації способів оброблення і передачі облікової інформації.

Сьогодні також говоримо про Систему фінансової звітності, яка передбачає подання її суб'єктами, що складають звітність за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), в уніфікованому електронному форматі Inline XBRL (від англ. eXtensible Business Reporting Language – «розширювана мова ділової звітності»), підготованої відповідно до Таксономії UA XBRL МСФЗ за принципом «єдиного вікна» [3].

XBRL-звітність ґрунтується на застосуванні стандарту XBRL, який широко використовується у світі, дозволяє опрацьовувати великі обсяги інформації та є своєрідною розширеною мовою фінансової, управлінської і податкової звітності [4, с. 148]. За допомогою цього стандарту можливо комунікувати й обмінюватися інформацією між бізнес-системами, базуючись на метаданих, викладених у таксономіях [3].

Серед сучасних тенденцій розвитку цифрових технологій, які знаходять застосування у процесах, пов'язаних з формуванням і поданням звітності, – хмарні технології та блокчейн. За їх допомогою можливим стає формування фінансової звітності-онлайн, а також обчислення проміжних підсумків у звітах, складання власних спеціалізованих звітів на підприємстві, вибірок і сортування даних в розрізі заданих критеріїв.

Значно підвищує швидкість обміну оперативною інформацією при складанні звітності використання цифрових засобів комунікації та каналів електронного зв'язку (локальних комп'ютерних і соціальних мереж, хмарних технологій та ін.). При цьому впровадження спеціалізованих програмних рішень для ведення бухгалтерського обліку та складання й подання звітності, оброблення її показників, підвищує ефективність цих процедур та забезпечує від

виникнення помилок. Слід додати, що для підготовки й аналізу даних доцільно також застосовувати новітні досягнення у робототехніці.

Під час створення інтегрованої звітності доцільно використовувати технології штучного інтелекту і машинного навчання, а для оприлюднення різних видів звітності – роботизовану автоматизацію процесів. Важливими при презентації даних фінансової звітності є також новітні надбання у сфері візуалізації інформації та трансформації її в інтерактивний формат (до прикладу, за допомогою чат-ботів).

Насамкінець зауважимо, що цифровізація процесу складання і подання фінансової звітності підвищує її якість і оперативність, забезпечує зв'язки між фінансовими і нефінансовими показниками, можливість опрацювання великих обсягів інформації, ефективний контроль процедури складання звітності, її орієнтованість на потреби сьогоденних користувачів облікової інформації. Ці переваги дозволять підвищити конкурентоспроможність підприємства, підсилити процеси складання і подання звітності, забезпечивши їх інноваційність.

Список використаних джерел

1. Агеева О.А. Трансформація методів бухгалтерського учета в условиях цифровой экономики. *Экономика: вчера, сегодня, завтра*. 2020. Т. 10. № 2А. С. 241-248.
2. Спільник І., Палюх М. Бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Вип. 1-2. С. 83-96.
3. Подання фінансової звітності у новому форматі iXBRL / Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. 2019. URL: https://nfp.gov.ua/files/tacsonomia/NSSMC_Financial%20Reporting%20System%20XBRL.pdf.
4. Шишкова Н.Л. Перспективи IT-модернізації бухгалтерського обліку: актуалізація теорії і практики. *Економічний вісник*. 2019. № 3. С. 146-159.

УДК 336

Роменська Катерина Михайлівна

*к.е.н., доцент, доцент кафедри державних,
місцевих та корпоративних фінансів,
Університет митної справи та фінансів,
м. Дніпро, Україна*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Цифровізація та впровадження digital-інновацій в оподаткуванні позитивним чином вплине на зростання доходів Державного та місцевих бюджетів України за рахунок удосконалення адміністрування податків, здоров'я, обов'язкових платежів. Своєчасне наповнення бюджету забезпечить його збалансованість та створить можливості для реалізації стратегічних завдань по стійкому розвитку економіки, підвищенню добробуту населення. Як результат, використання нових цифрових технологій позитивно вплине на всі сфери життя і економіки країни, адже створення «електронної держави» – це відкриті, прозорі